



THE USE OF INNOVATIVE AND INTERACTIVE METHODS IN  
TEACHING RUSSIAN AS A SECOND LANGUAGE IN GENERAL  
SECONDARY SCHOOLS

UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA RUS TILINI IKKINCHI TIL  
SIFATIDA O'QITISHDA INNOVATSION VA INTERAKTIV  
METODLARDAN FOYDALANISH

**Muallif:** Ximaytdinova Munisaxon

Rus tili va adabiyoti fan o'qituvchisi, magistrant

**Автор:** Химайдинова Мунисахон

Учитель русского языка и литературы, магистрант

**Author:** Khimaytdinova Munisakhon

Teacher of Russian Language and Literature, Master's student

**Annotatsiya** Ushbu maqolada umumiy o'rta ta'lim maktablarida rus tilini ikkinchi til sifatidada o'qitishda zamonaviy interaktiv texnologiyalar va kommunikativ metodlardan foydalanish masalalari yoritilgan. O'quvchilarning nutqiy va muloqot kompetensiyalarini rivojlantirishdagi muammolar hamda ularni o'yin texnologiyalari, loyihali ta'lim va IKT vositalari orqali hal etish yo'llari tahlil qilingan. Shunga ko'ra, o'quvchilarning rus tilini o'rganishga bo'lgan motivatsiyasini oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar berilgan.

**Аннотация:** В данной статье освещены вопросы использования современных интерактивных технологий и коммуникативных методов при обучении русскому языку как второму в общеобразовательных школах. Проанализированы проблемы развития речевых и коммуникативных компетенций учащихся, а также пути их решения с помощью игровых технологий, проектного обучения и ИКТ. На основе этого даны практические рекомендации по повышению мотивации учащихся к изучению русского языка.

**Abstract:** This article highlights the issues of using modern interactive technologies and communicative methods in teaching Russian as a second language in general secondary schools. It analyzes the problems in developing students' speech and communicative competencies and ways to solve them through game-based technologies, project-based learning, and ICT tools. Accordingly, practical recommendations are provided to enhance students' motivation for learning the Russian language.



**Kalit soʻzlar:** rus tili ikkinchi til sifatida, muloqot kompetensiyasi, interaktiv metodlar, taʼlimda innovatsiyalar, motivatsiya, maktab taʼlimi.

**Ключевые слова:**русский язык как второй, коммуникативная компетенция, интерактивные методы, инновации в образовании, мотивация, школьное образование.

**Key words:**Russian as a second language, communicative competence, interactive methods, innovations in education, motivation, school education.

### KIRISH (VVEDENIYE)

Zamonaviy dunyoda bir nechta xorijiy tillarni mukammal bilish shaxsning jamiyatga moslashuvi va kasbiy oʻsishining muhim omiliga aylanmoqda. Oʻzbekiston maktab taʼlimi tizimida rus tilini millatlararo muloqot va xalqaro ilmiy-madaniy manbalardan foydalanish vositasi sifatida oʻqitish alohida oʻrin tutadi.

Biroq, anʼanaviy grammatik qoidalarni yodlash va grammatik tarjimaga asoslangan metodlar oʻquvchilarda erkin ogʻzaki nutqni rivojlantirishda har doim ham kutilgan natijani bermayapti. Shu sababli, passiv bilim olish jarayonini faol nutqiy amaliyotga aylantiruvchi innovatsion va interaktiv texnologiyalarni taʼlim tizimiga joriy etish dolzarb masala hisoblanadi.

### ВВЕДЕНИЕ

В современном мире владение несколькими иностранными языками становится важным фактором адаптации личности в обществе и профессионального роста. В системе школьного образования Узбекистана особое место занимает преподавание русского языка как средства межнационального общения и использования международных научно-культурных источников.

Однако традиционные методы, основанные на заучивании грамматических правил и грамматическом переводе, не всегда дают ожидаемый результат в развитии свободной устной речи учащихся. В связи с этим внедрение в систему образования инновационных и интерактивных технологий, преобразующих пассивный процесс получения знаний в активную речевую практику, является актуальной задачей.

### INTRODUCTION

In the modern world, proficiency in several foreign languages is becoming an important factor for personal adaptation in society and professional growth. In the school education system of Uzbekistan, teaching the Russian language as a medium of interethnic communication and a tool for accessing international scientific and cultural sources occupies a special place.



However, traditional methods based on memorizing grammatical rules and grammatical translation do not always yield the expected results in developing students' fluent oral speech. Therefore, introducing innovative and interactive technologies that transform the passive process of acquiring knowledge into active speech practice is an urgent issue.

### **TADQIQOT METODOLOGIYASI (METODOLOGIYA ISSLEDOVANIYA)**

Tadqiqotning nazariy-metodologik asosini rus tilini xorijiy va ikkinchi til sifatida o'qitish sohasidagi etakchi lingvodidakt va metodist olimlarning ilmiy ishlari tashkil etadi. Ishda pedagogik kuzatuv, maktabdagi amaliy dars berish tajribasini tahlil qilish hamda an'anaviy va interaktiv ta'lim shakllarining samaradorligini qiyosiy tahlil qilish metodlaridan foydalanilgan.

### **NATIJALAR VA MUHOKAMA (REZULTATY I OBSUJDENIYE)**

Interaktiv metodlardan foydalanish o'quvchining darsda o'zini erkin his qilishi va muloqotga kirishishi uchun qulay muhit yaratadi. Maktabda rus tilini o'qitish amaliyotida quyidagi yondashuvlar yuqori samaradorlikni ko'rsatmoqda:

Muloqotli-vaziyatli o'yinlar (Role-play): Hayotiy vaziyatlarni modellashtirish («Dorixonada», «Kutubxonada», «Intervyu») o'quvchilardagi til to'sig'ini (yazikovoy baryer) engishga va og'zaki nutqni rivojlantirishga yordam beradi.

Loyihalash texnologiyasi (Project-based learning): Kichik vaqtga mo'ljallangan loyihalarni (buklet, taqdimot yoki devoriy gazeta) tayyorlash o'quvchilarning nafaqat til ko'nikmalarini, balki jamoada ishlash va izlanuvchanlik qobiliyatini oshiradi.

IKT va raqamli ta'lim resurslari: Audio va video materiallar, Kahoot va Wordwall kabi interaktiv platformalar leksik-grammatik materialni ko'rgazmali qilishga va o'quvchilarning diqqatini jamlashga xizmat qiladi.

"Sinkveyn" va klaster metodlari: Bu usullar rus tilida tanqidiy fikrlashni rivojlantiradi, so'z boyligini oshiradi va fikrni tizimli bayon qilishga o'rgatadi.

Amaliy tajriba shuni ko'rsatadiki, ushbu metodlarni qo'llash orqali o'quvchilarning nutqiy ko'nikmalari shakllanishi tezlashadi va fanga bo'lgan qiziqishi keskin ortadi.

### **XULOSA (ZAKLYUCHENIYE)**

Umumiy o'rta ta'lim maktablarida rus tilini o'qitish jarayoniga innovatsion va interaktiv metodlarni joriy etish o'quvchilarda muloqot kompetensiyasini samarali shakllantirish imkonini beradi. Passiv tinglashdan faol muloqot va ijodiy izlanishga o'tish til o'rganish jarayonini tabiiy va natijali qiladi. Eng yuqori natijaga erishish uchun o'qituvchi klassik grammatik asoslar va zamonaviy interaktiv texnologiyalarni o'zaro uyg'unlikda qo'llashi lozim.

### **ADABIYOTLAR RO'YXATI (SPISOK LITERATURY)**



- Akishina A. A., Kagan O. Ye. Uchimsya uchit: Dlya prepodavatelaya russkogo yazika kak inostrannogo. — M.: Rus. yaz. Kursi, 2018. — 256 s.
- Passov Ye. I. Kommunikativniy metod obucheniya inoyazichnomu govoreniyu. — 2-ye izd. — M.: Prosvesheniye, 2019. — 223 s.
- Shukina A. N. Metodika obucheniya russkomu yaziku kak inostrannomu: Ucheb. posobiye. — M.: Visshaya shkola, 2020. — 334 s.
- Rahimov S. H. Ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalar. — Toshkent: O'qituvchi, 2021. — 180 b.